

Udskriftsdato: 19. december 2025

2008/1 BSF 129 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om udarbejdelse af en handlingsplan for høreomsorgen og fjernelse af tilskud til køb af høreapparater

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning

om udarbejdelse af en handlingsplan for høreomsorgen og fjernelse af tilskud til køb af høreapparater

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2009 dels at udarbejde en konkret handlingsplan til generel forbedring af høreomsorgen, dels at fremsætte lovforslag, der indebærer, at tilskuddet til køb af høreapparater fjernes. Handlingsplanen til forbedring af høreomsorgen skal bl.a. sikre

- en bedre koordination mellem høreklivikker og høreinstitutter eller anden tilsvarende funktion i kommunerne, herunder bedre viderehenvisning til og anvendelse af høreinstitutterne eller andet tilsvarende tilbud i kommunerne,
- opstilling af retningslinjer for personalets kvalifikationer i høreinstitutterne eller andet tilsvarende tilbud i kommunerne, der varetager høreinstitutternes opgaver i kommunerne, og
- mulighed for, at der kan ansættes tilstrækkeligt personale i den offentlige høreomsorg med henblik på at reducere ventetiden til udlevering af høreapparater.

Der skal foreligge en samlet evaluering af effekten af lovændringen og den igangsatte handlingsplan senest 3 år efter lovændringens ikrafttræden, herunder en vurdering af personaleudviklingen og ventelisterne.

Bemærkninger til forslaget

Hele høreforsorgen trænger til et løft, og det vil en ændring af den nuværende ordning give mulighed for. Ændringen skal indebære, at tilskuddet til udlevering af høreapparater fra private leverandører fjernes med virkning fra 6 måneder efter lovforslagets vedtagelse. Ved at tilskuddet til udlevering af høreapparater fra de private leverandører fjernes, vil de offentlige hørelinikker og audiologiske afdelinger få forbedrede muligheder for at tiltrække den nødvendige arbejdskraft og dermed servicere flere patienter inden for en acceptabel ventetid og nedbringe ventelisterne.

Ved en ændring af lov om social service i 2000 blev reglerne for tilskud til høreapparater indført. Siden den 1. juli 2000 har patienter kunnet få tilskud til at få udleveret et høreapparat hos en privat udbyder, såfremt ansøgeren er henvist af en speciallæge i øre-, næse- og halssygdomme. I 2000 udgjorde tilskuddet 3.000 kr. pr. høreapparat, som både dækkede høreprøve, høreapparat, tilpasning, service og garanti. I 2002 blev tilskuddet forhøjet til 5.000 kr. pr. høreapparat, og med denne ændring steg antallet af private udbydere mærkbart. Pr. 1. januar 2009 udgør tilskuddet 6.010 kr. pr. høreapparat.

Formålet med lovændringen var at mindske ventelisterne og give patienter adgang til at få udleveret et høreapparat hurtigere. Imidlertid er denne virkning udeblevet, idet ventelisterne ikke er blevet kortere. Dermed er forudsætningerne for at gennemføre lovændringen ikke blevet opfyldt.

Forslagsstillerne finder, at det er centralt, at den offentlige høreomsorg, hvor alle hørepatienter gratis får undersøgelse og udlevering af et høreapparat, bevares.

Forslagsstillerne mener, at det skal være muligt for patienter at få vejledning og behandling i det offentlige sundhedsvæsen inden for en rimelig tid. Derfor skal medarbejderne inden for høreområdet bruges bedst muligt.

Forslagsstillerne foreslår, at de besparelser, der vil opnås ved at fjerne tilskuddet til høreapparater, der bliver udleveret i privat regi, bruges til at igangsætte en handlingsplan for at forbedre høreomsorgen. Det er et område, som længe har været forsømt og som på mange områder trænger til et løft.

For hørepatienter er det centralt, at det udleverede høreapparat tilpasses den enkelte patient og løbende justeres, hvis det er nødvendigt. Derfor skal de frigjorte ressourcer bl.a. anvendes til at sikre, at alle patienter, der får udleveret et høreapparat, også modtager den nødvendige instruktion og undervisning i brug af apparatet.

Derudover skal der med en handlingsplan sikres en bedre koordination mellem hørelinikkerne og de audiologiske afdelinger samt de offentlige høreinstitutter. Beklageligvis henvises ikke alle de patienter, som reelt har behovet, til høreinstitutterne. Der er sket et fald i antallet af henvisninger til høreinstitutterne, hvilket betyder, at mange ikke får den nødvendige instruktion i at bruge deres høreapparat. Men for at patienterne får den optimale nytte af høreapparaterne, er det vigtigt, at de har mulighed for at gøre brug af ekspertisen på høreinstitutterne og modtage vejledning herfra, også senere i forløbet. Det er nødvendigt at sikre en bedre koordinering af indsatsen mellem hørelinik og høreinstitut. Samtidig kan den opnåede besparelse bruges til at sikre, at kommunerne har det nødvendige økonomiske råderum til at kunne finansiere, at alle hørepatienter, som har brug for det, henvises til høreinstitutterne.

Flere kommuner har valgt selv at overtage de opgaver, som høreinstitutterne udfører. Hvis kommunerne ønsker selv at løfte denne opgave, skal det nødvendige faglige niveau være til stede. Der skal derfor opstilles en række krav til den faglige kompetence hos personalet, så det bl.a. sikres, at de vigtige opgaver med vejledning og tilpasninger af høreapparatet varetages af specialuddannet personale. At kommunerne ønsker selv at udføre de opgaver, som høreinstitutter varetager, må ikke føre til forringelser i kvaliteten af de tilbud, hørehæmmede patienter modtager.

Der er stor mangel på bl.a. audiologiassistenter, og derfor foregår der ikke en reel konkurrence mellem de offentlige og private udbydere. Som reglerne er nu, mister de offentlige hørelinikker og audiologiske

afdelinger personale til de private udbydere, hovedsagelig på grund af væsentlig højere lønninger, hvilket betyder længere ventetid i det offentlige system.

Tallene viser, at der på de offentlige høreklinikker udleveres flere høreapparater pr. audiologiassistent, end der gør på de private behandlingssteder (se bl.a. Ugeskrift for Læger 2007;169(26):2547). Produktiviteten er altså større i det offentlige. Ifølge eksperter på området tyder alt på, at der i 2008 blev udleveret 60.000 høreapparatet fra de offentlige høreklinikker og 40.000 fra de private forretninger. Det offentliges udgifter bliver ca. 250 mio. kr. til de 60.000 høreapparater udleveret i det offentlige og 250 mio. kr. til de 40.000 høreapparater udleveret i det private. Kort sagt får vi altså mere for vores penge, når det er det offentlige, der varetager denne opgave.

Ved at ændre den nuværende ordning og i stedet for lade de offentlige klinikker og audiologiske afdelinger stå for udleveringen og tilpasningen af høreapparat alene, vil medarbejderne og ressourcerne blive brugt bedre. Dermed vil de nuværende ventelister til at få udleveret et høreapparat kunne mindskes.

Finansieringen af handlingsplanen skal tage udgangspunkt i den økonomiske besparelse, som kan opnås ved at ændre den nuværende ordning. Med ændringen skal tilskuddet til høreapparater fra private leverandører fjernes med virkning fra 6 måneder efter lovforslagets vedtagelse.

Ved at ændre den nuværende ordning og i stedet lade de offentlige høreklinikker og audiologiske afdelinger stå for udlevering af høreapparater samt den efterfølgende tilpasning, vil der kunne opnås en besparelse på skønsmæssigt 120 mio. kr.

Til beregningerne er anvendt høreapparatpriserne for 2007/08. Tallene til beregningerne stammer fra årsopgørelser fra AMGROS, »amternes« indkøbscentral, samt Teknisk Audiologisk Laboratorium i Odense. Det præcise beløb afhænger af udformningen af regelændringen og vil derfor kunne beregnes i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget.

Skriftlig fremsættelse

Karl Bornhøft (SF)::

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om udarbejdelse af en handlingsplan for høreomsorgen og fjernelse af tilskud til køb af høreapparater.

(Beslutningsforslag nr. B 129).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.